

พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

กฎหมายที่เปลี่ยนโลกดิจิทัลให้มีผล
ทางกฎหมายเทียบเท่ากระดาษ

นางสาวรวีวรรณ รัตนาคะ
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

กฎเหล็กข้อที่ 1: ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ = กระดาษ

ห้ามปฏิเสธความมี
ผลผูกพันทางกฎหมาย
เพียงเพราะเป็น
"ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์"
(มาตรา 7)

หากจัดเก็บและเรียกกลับ
มาใช้ได้โดยความหมาย
ไม่เปลี่ยน ถือว่า
"ทำเป็นหนังสือแล้ว"
(มาตรา 8)

กายวิภาคของ "ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์" ที่เชื่อถือได้ (มาตรา 9 & 26)

ระบุตัวเจ้าของ
ได้ชัดเจน
(เชื่อมโยงไปยัง
เจ้าของได้)

รัดกุม ปลอดภัย
เหมาะสมกับ
วัตถุประสงค์
ของธุรกรรม

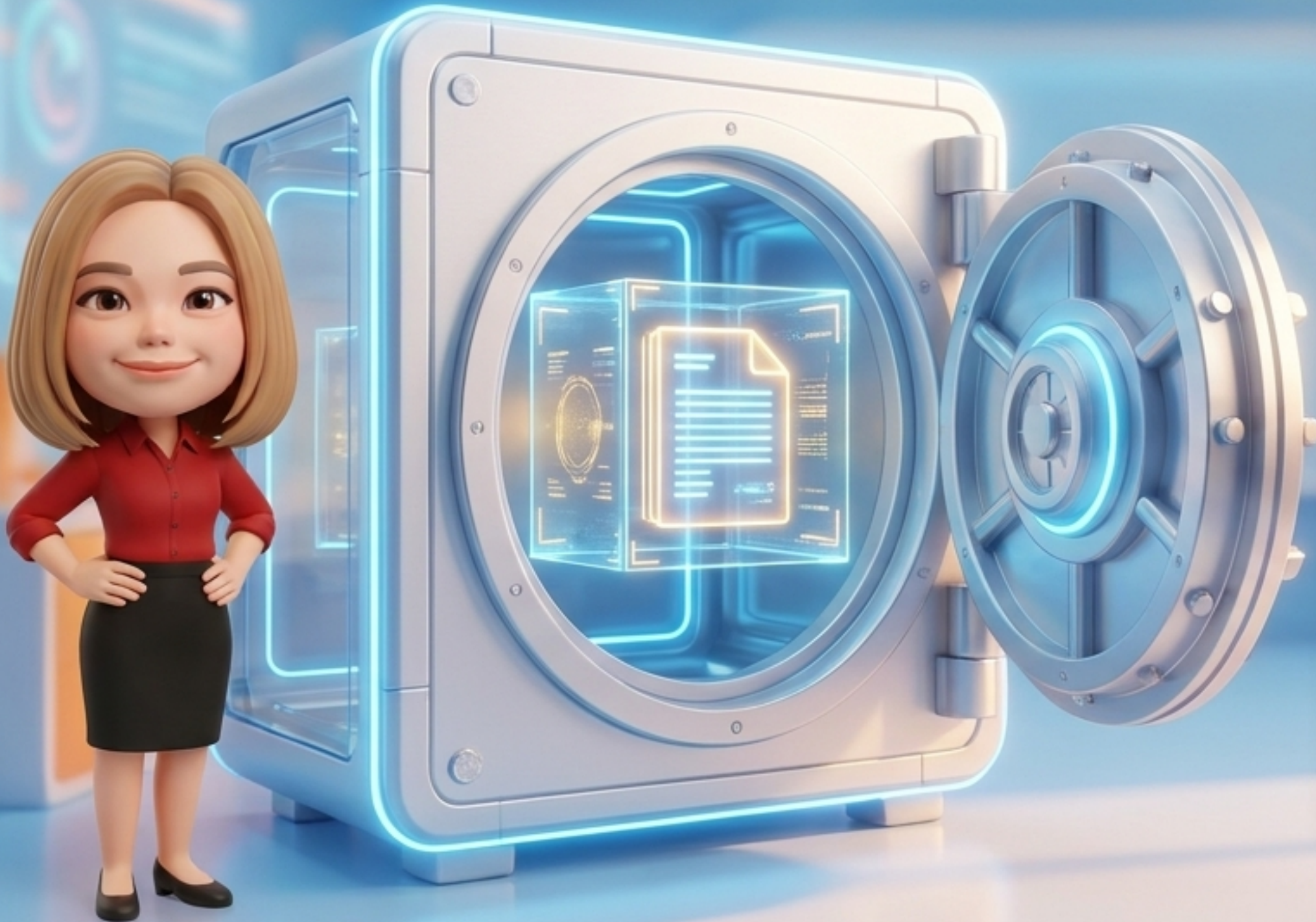
CONTRACT

แสดงเจตนา
ยอมรับข้อความ

ตรวจพบการ
เปลี่ยนแปลงได้
ทันทีหลังจาก
การลงนาม

Sign

การเก็บรักษา “ต้นฉบับ” ในโลกดิจิทัล (มาตรา 10 & 12)

กฎหมายยอมรับการเก็บข้อมูลดิจิทัลเป็น
“ต้นฉบับ” หากทำตามเงื่อนไขนี้:

- ✓ ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ ความหมาย
และข้อความไม่เปลี่ยนแปลง
- ✓ สามารถเข้าถึงและนำกลับมา
แสดงความถูกต้องได้เสมอ
- ✓ เก็บข้อมูลแหล่งกำเนิด ต้นทาง
ปลายทาง วันเวลาที่รับ/ส่ง
ได้ครบถ้วน

สัญญาออนไลน์... มีผลบังคับใช้จริง!

การทำสัญญาออนไลน์ไม่ใช่เรื่องล้อเล่น! “คำเสนอ” และ “คำสนอง” สามารถทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ทั้งหมด (มาตรา 13) รวมถึงการแสดงเจตนาหรือคำบอกกล่าวระหว่างกัน ก็มีผลผูกพันทางกฎหมายเต็มรูปแบบ (มาตรา 14)

ข้อมูลนี้เป็นของใคร? (การส่งข้อมูลตามมาตรา 15 & 16)

ผู้ส่งข้อมูลตัวจริง

ส่งด้วยตัวเอง

มอบอำนาจให้คนอื่น
ส่งแทน

ระบบอัตโนมัติที่ตั้ง
โปรแกรมไว้ล่วงหน้า

ผู้รับเชื่อถือได้เมื่อ...

ตรวจสอบผ่านวิธีที่
ตกลงกันไว้ล่วงหน้า

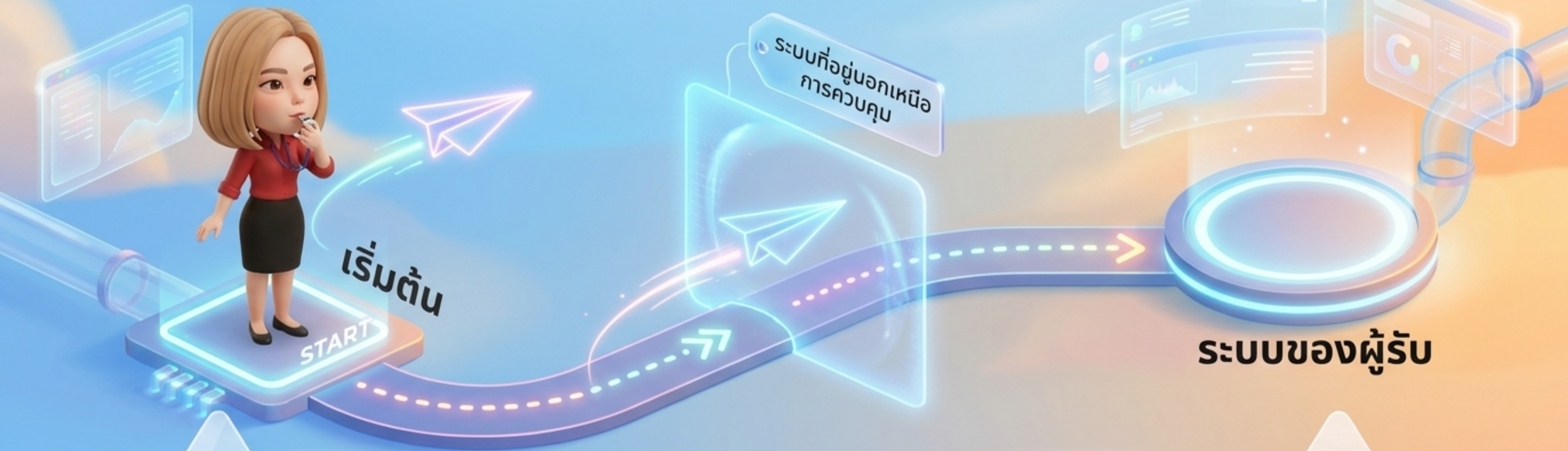
ได้รับจากคนที่รู้รหัสผ่าน/
วิธีการของผู้ส่ง

มีเหตุผลอันสมควรที่จะเชื่อ

ขอยกเว้น: ถ้ารู้ว่ามีข้อผิดพลาด หรือได้รับแจ้งว่าไม่ใช่ตัวจริง... ห้ามทึกทักเอาเองว่าใช่!

จุดตัดแห่งเวลา: การ "ส่ง" และการ "รับ"

Point A

การส่ง - มาตรา 22): ถือว่าส่งสมบูรณ์ เมื่อข้อมูล
ออกจากระบบข้อมูลของผู้ส่งควบคุมได้

Point B

การรับ - มาตรา 23): ถือว่ารับสมบูรณ์ เมื่อข้อมูลเข้าสู่ระบบข้อมูลของผู้รับ(แม้ผู้รับจะอยู่คนละสถานที่ก็ตาม)

ธุรกรรมดิจิทัลนี้... เกิดขึ้นที่ไหน? (มาตรา 24)

กฎหมายให้ถือว่าส่งและรับ ณ ที่ทำการงาน
ของผู้ส่งและผู้รับ

มีหลายสาขา?

ให้ใช้สาขาที่เกี่ยวข้อง
กับธุรกรรมที่สุด

แยกไม่ออก?

ให้ใช้ “สำนักงานใหญ่”

ไม่มีที่ทำงาน?

ให้ใช้ “ถิ่นที่อยู่ปกติ”
(บ้าน)

การกำกับดูแล “ธุรกิจบริการดิจิทัล” (มาตรา 32 - 34)

เพื่อปกป้องประชาชน รัฐมีอำนาจกำหนดให้ธุรกิจบริการ E-Transaction ต้องทำตามระดับความเสี่ยง:

แจ้งให้ทราบ
(Notify)

ขึ้นทะเบียน
(Register)

ขอใบอนุญาต
(Obtain License)

ภาครัฐยุคดิจิทัลเต็มรูปแบบ (มาตรา 35)

คำขอ อนุญาต จดทะเบียน ชำระเงิน หรือคำสั่งทางปกครอง
สามารถทำเป็น “ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” ได้ทั้งหมด
และมีผลชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกับการใช้กระดาษ!

ผู้พิทักษ์โลกดิจิทัล: คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ครอ.)

Role: วางนโยบาย ส่งเสริม และกำกับดูแล (มาตรา 36-37)

ประธาน:
รณว. กระทรวงดิจิทัลฯ
(เดิม วิทยาศาสตร์ฯ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ 12 ท่าน:
เชี่ยวชาญด้านการเงิน,
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์,
นิติศาสตร์, คอมพิวเตอร์,
วิทยาศาสตร์, และสังคมศาสตร์

เลขานุการ:
พอ. NECTEC

บทลงโทษหากฝ่าฝืน!

(สำหรับธุรกิจบริการ)

(มาตรา 44):
ประกอบธุรกิจโดยไม่แจ้ง/
แจ้ง/ไม่ขึ้นทะเบียน
หรือฝ่าฝืนคำสั่งห้าม
→ จำคุกไม่เกิน 1 ปี
หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท
(หรือทั้งจำทั้งปรับ)

(มาตรา 45):
ประกอบธุรกิจโดยไม่
ได้รับใบอนุญาต
→ จำคุกไม่เกิน 2 ปี
หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท
(หรือทั้งจำทั้งปรับ)

โครงสร้างความน่าเชื่อถือของโลกดิจิทัล

สิทธิเท่าเทียม
(ข้อมูล = กระจก)

ยืนยันตัวตนชัดเจน
(ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์)

ความปลอดภัย
(รักษาต้นฉบับ & การส่ง/รับ)

การกำกับดูแลที่เข้มแข็ง (ครอ. และบทลงโทษ)

ขอบคุณที่มาร่วมเรียนรู้โลกดิจิทัลด้วยกัน!

กฎหมายเปลี่ยนผ่าน โลกปรับตัว...
ให้ทุกธุรกรรมของคุณปลอดภัยและมั่นใจได้เสมอ

จัดทำโดย นางสาววิวรรณ รัตนาคะ วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

อ้างอิงเนื้อหาจาก: สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ. / ETDA) - พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544